

En banebrydende indsats for børn og unges trivsel i Esbjerg Kommune

Lige muligheder for alle

Alle børn og unge i Esbjerg Kommune skal trives. Derfor sætter vi ind med et prioriteret fokus og en langsigtet, banebrydende indsats for at løfte trivslen. Det sker i et tæt samarbejde mellem Borger & Arbejdsmarked og Børn & Kultur. Vores fælles mål er at sikre tryghed, trivsel og lige muligheder for alle børn og unge, så de får de bedste kort på hånden til at leve et godt liv både nu og i fremtiden.

Esbjerg Kommunes børn- og ungepolitik sætter retningen og sikrer helheden i den samlede indsats, hvor vi afprøver og udvikler små og store tiltag. Vores ambition er at skabe en stærk alliance af relevante interne og eksterne aktører, så vi gennem fælles viden og erfaring kan styrke trivslen.

Udviklingen skal vendes

Heldigvis trives de fleste børn og unge godt, men både nationalt og lokalt ser vi desværre en stigende tendens til mistrivsel. Den udvikling skal vendes, og derfor er vi som kommune nødt til at handle og gøre noget nyt.

I Esbjerg Kommune ønsker vi at gå forrest i forandringen. Først og fremmest skal vi i højere grad inddrage børnene og de unge selv, lige som det er afgørende at forankre indsatsen stærkt hos Esbjerg Kommunes 4000 ansatte, der hver dag er i berøring med børn og unge i vores forskellige tilbud og indsatser.

Indsatsen bygger på en systemforandring, hvor vi i stedet for at behandle mistrivsel laver en portefølje af tilgange og indsatser, der i hverdagens praksis skal forebygge mistrivsel og fremme trivsel for alle. Samtidig skal vi selvfølgelig fortsat have øje for den voksende gruppe af børn og unge i forskellige grader af mistrivsel og skabe bedre indsatser for dem, der er i massiv mistrivsel.

For at skabe forandringen skal vi sætte fagligheder og kompetencer fri til at tænke og handle anderledes, så vi frem for at levere færdige og forudbestemte løsninger i højere grad følger børn og unges egne ønsker og støtter dem i at leve det liv, der giver mening for dem. I den proces skal vi bygge videre på viden og erfaring fra nogle af de indsatser, som allerede nu virker både hos os selv og andre steder i landet.

Forandringen skal ses i et langsigtet perspektiv, og for at sikre tid, ro og fordybelse til udviklingen strækker indsatsen sig forventeligt over de næste fem til syv år.

Den fælles ramme er at skifte fra "kommuneperspektiv" til "børn- og ungeperspektiv".

Unge stemmer – Et eksempel

53 unge fra Østerbyen i Esbjerg har allerede givet deres stemme til kende i forbindelse med udarbejdelsen af publikationen "Unge stemmer". Her peger de netop på løsninger, der findes andre steder, end det vi som system i dag typisk tyer til. Især er de optagede af, hvordan udviklende relationer og fællesskaber fremmer trivslen.

Sådan går vi til opgaven

Det langsigtede mål er at sikre, at Esbjerg Kommunes politikker og målsætninger også i praksis udgør de styrende rammer for vores indsatser, og det betyder, at vi skal udfordre de styringsmekanismer og logikker, vi kender i dag. Som system sætter vi ofte dagsordenen på vegne af børn og unge, og det giver ikke nødvendigvis rum til at involvere børnenes og de unges egne perspektiver.

Nogle indsatser i forandringen skal være tydeligt strukturerede, mens andre skal leve frit i de lokale behov. Vi følger to forandringsspor, der komplimenterer hinanden og til sammen har et stort udviklingspotentiale.

1. 1000 Vilde Blomster

2. De tre temaer: Systemet, Fællesskaber og Trivsel på nye måder i praksis.

Rundt om begge spor etableres en alliance, der er med til at arbejde ind i og kvalificere forandringen, ligesom begge spor har en målsætning om at styrke interne arbejdsrelationer rundt om børn og unge.

1000 Vilde Blomster

Vi vil sætte organisationen fri, så alle kan arbejde med børn og unges trivsel i deres egen praksis og samtidig vide, at de er en del af noget større. Der skal være plads til det vilde, legende og eksperimenterende uden at være bundet til forudbestemte handlinger eller stramme mål.

Lokale
forandringer

Lokale
læringsfællesskaber

Lokale
eksperimenter

De tre temaer

Fællesskaber

Vi vil gøre børn og unge stærke i at etablere og bidrage til fællesskaber. Det kræver, at voksne og systemet kan se deres ønsker og initiativer. Vi skal ikke definere, hvilke fællesskaber der er rigtige, men følge børn og unges egne spor og gøre noget ved det, der står i vejen for dem.

Systemet

Vi vil udfordre de systemer, der ikke fremmer trivslen, og udvikle dem, så vi sætter vores faglighed i spil på nye måder. Vi vil styrke arbejdet med trivslen i vores arbejde.

Trivsel på nye måder

Vi vil gøre noget andet til gavn for børn og unges trivsel, og vi går forrest i forandringen, der skal give mening for alle. Vi sætter fokus på relationer og er nysgerrige på, hvordan vi styrker dem.

På tværs

Opbygning
af alliance

Involvering

Eksperimenter

Mobilisering af
læring og viden

De to forandringsspor

1. 1000 Vilde Blomster

Med afsæt i Esbjerg Kommunes børn- og ungepolitik har vi en fælles ramme for vores indsats omkring trivsel. Vores initiativer kan være små, store, kontrollerede og ustyrlige, men alle skal de have til formål at styrke trivslen. Via fælles mål udvikler, afprøver og eksperimenterer vi i alle afkroge af kommunen, og vi deler vores erfaringer med alle typer af handlinger. Det er essentielt, at vi lærer af os selv og hinanden.

Vi skal arbejde målrettet med:

- en forståelse af og handling efter organisatoriske formål, hvor børn og unges perspektiver vægtes, og trivsel prioriteres.
- frisættelse af medarbejderne.
- samlende kraft omkring missionen.
- lokale eksperimenter og idégenerering.
- samlende events, hvor vi deler viden, læring og erfaringer.

2. De tre temaer

Systemet

Vi skal udfordre de systemer og styringsmekanismer, der ikke fremmer trivslen, og udvikle dem, så vi kan sætte vores faglighed i spil på nye måder. Dette tema skal sikre, at medarbejdere og andre aktører får det nødvendige frirum til at arbejde med deres målsætninger og initiativer.

Systemet får løbende feedback på de barrierer og udfordringer, som den samlede indsats i praksis bliver mødt af. På den baggrund skal systemet arbejde med udvalgte anbefalinger, erfaringer og ideer til, hvordan vi bedst organiserer os og forandrer vores tilgange, så vores vision om øget trivsel for alle børn og unge indfries.

Vi skal arbejde målrettet med:

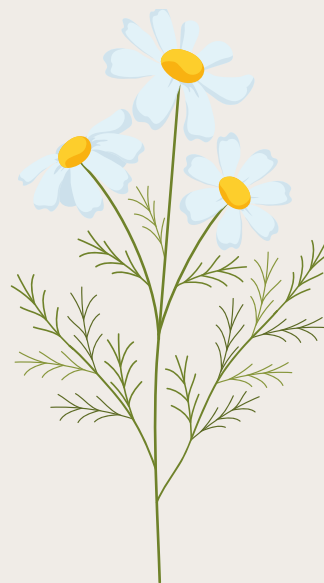
- fordeling af ansvar, magt og ressourcer til medarbejderne i de enkelte spor, så der sker en kapacitetsopbygning og udvikling i mange lommer på samme tid.
- at undersøge, hvilke kompetencer der skal opdyrkes lokalt, så vi gør en vedvarende forandring mulig.
- at sætte mål for lederskabet og afprøve mange mikrohandlinger for at fremme et fælles skifte i kultur, perspektiv og værdier.
- at eksperimentere med forskellige organiseringer, som kan understøtte et mere agilt, relationelt og fleksibelt møde mellem medarbejdere og børn og unge.
- at lade en ny organisering fremme bedre samarbejde og mobilisering af viden på tværs.

Fællesskaber

Vi tror på fællesskabets enorme værdi for trivsel og som modvægt til mistrivsel, og derfor vil vi gøre børn og unge stærke til at etablere og bidrage til positive fællesskaber. På børn og unges egne præmisser støtter vi dem i at selv at være med til at udvikle og designe fællesskaber, hvor indholdet og ikke individet er i fokus.

Vi skal arbejde målrettet med:

- at medarbejdere og andre aktører, der arbejder i civilsamfundsfællesskaberne, skal inddrages og inspireres til at være nysgerrige og støttende i, hvordan børn og unge i fællesskaberne trives
- at fokusere på medarbejdernes udvikling og facilitering af læringsmiljøer, hvor børn og unge trives, føler sig set og hørt.
- at lære at gode fællesskaber kan se ud på andre måder, end det der styrer vores praksis lige nu.
- at være nysgerrige på at lade børn og unge vise os, hvordan fremtidens fællesskaber skal se ud.

Trivsel på nye måder i praksis

Vi ønsker at tænke trivsel på nye måder i praksis, og udgangspunktet er et menneskesyn, der bygger på en tro på, at børn og unge kan og vil engagere sig i deres eget liv, hvis vi møder dem positivt og giver dem oplevelsen af selvbestemmelse.

Det peger på nødvendigheden af betydningsfulde relationer, hvor voksne ser potentialet hos alle børn og unge og har handlerum til at prioritere efter det. Vi skal facilitere vigtige samtaler og skabe en tryk ramme, der understøtter medarbejderne i at løse deres opgaver på nye måder, hvor fokus er på værdiskabelsen for børn og unge.

En stærk ledelsesmæssig rammesætning, opbakning og forankring er helt afgørende for at skabe en tryk organisation i læring, hvor medarbejderne har modet til at eksperimentere og begive sig ud på dybt vand. Det kalder på relationelle kompetencer på alle niveauer og trækker stærke tråde til relationel velfærd som en vigtig tilgang til vores arbejde med forandringen.

Vi skal arbejde målrettet med:

- at de fagprofessionelle prioriterer det relationelle arbejde med børn og unge og tør være betydningsfulde voksne og rollemodeller, der vejleder, griber og skubber på.
- at de mange aktører på tværs arbejder intentionelt med at se, høre og møde børn og unge i deres drømme, ønsker og behov.
- at vi i kraft af forandringen af vores egen praksis og vores arbejde med udviklende relationer, skaber forandringer for de børn og unge vi møder.
- at både dannelse og myndiggørelse er vigtige parametre i børn og unges trivsel.

Mobilisering af fælles viden

Vi kan kun lykkes med forandringen, hvis vi er mange og sammen får sat nye relationer og ressourcer i spil. Derfor skal en alliance bestående af aktører fra civilsamfundet, erhvervslivet og kommunen mobiliseres, og vi skal skabe en platform, hvor vi kan dele erfaringer og viden på tværs, så vi kan lære af hinanden og sprede viden om det, der virker.

Vi skal arbejde målrettet med:

- at lade alliancen danne grundlag for at sætte prøvehandling i gang.
- at alliancens byder ind med ressourcer i form af netværk, kendskab til målgruppen og tilbud til unge.
- at alliancens aktører sammen får et forum, hvori de kan udveksle viden og erfaringer med at skabe trivsel for børn og unge.
- at forvaltningerne får direkte adgang til input fra aktører på civilsamfundsområdet med henblik på at etablere og udvikle ordninger, der kan understøtte børn og unges veje til fritidsfællesskaber.

Sigtelinjer i indsatsen for børn og unges trivsel

- Vi bygger vores portefølje af aktiviteter op gennem grundigt analysearbejde og involvering, der hjælper os til at forstå problemet på ny og blive klogere på, hvilke typer af løsninger, mistrivslens kalder på.
- Forandringen er langvarig, og vi tror ikke på et quickfix.
- Systemer skaber adfærd, og når vi forandrer systemet, følger ny adfærd med.
- Oplevelsen af at blive set, hørt og forstået giver tillid til løsningerne. Her er fokus særligt rettet mod børn, unge og deres forældre.
- Selværdet er vigtig for trivslen, og vi tror på potentialet og værdien i alle mennesker. Vi vil fremme myndiggørelsen.
- Ved komplekse udfordringer i flere af livets areanaer etablerer vi dialog på tværs, som alliancen bidrager med nye veje ind i.
- Natur, kultur, bevægelse og praktiske handlinger åbner for motivation og læring. Vi vil styrke almindannelsen.
- Sammen laver vi praksisnære prøvehandlinger, der giver mening for børn og unge og er relevante for medarbejdere og samarbejdspartnere. Vi har fokus på det, der har størst potentiale for forandring.
- Vi skaber et skifte, hvor vi i stedet for en hurtig og stresset hverdag giver plads til ro, fordybelse og mulighed for at være nærværende og skabe relationer.

Samarbejde med SUS

Esbjerg Kommunes banebrydende indsats for børn og unges trivsel udvikles i et samarbejde med Socialt Udviklingscenter (SUS), der har nationale erfaringer fra lignende initiativer.

Her kan du læse mere om SUS: <https://sus.dk/>

Alliance for Børn og unges trivsel

- Esbjerg Kommune
- Fonde
- NGO'er
- Andre strategiske samarbejdspartnere
- Socialt Udviklingscenter

Formandskab

- Esbjerg Kommune
- Fond som samarbejdspartner

De tre temaer

1000 Vilde Blomster

Tema 1 Systemet

Tema 2 Fællesskaber

Tema 3 Trivsel på nye måder i praksis

Alliancer i forhold til konkrete projekter og aktiviteter

- Fonde
- NGO'er
- Virksomheder
- Uddannelsesinstitutioner
- Andre relevante aktører

Alliancer i forhold til konkrete projekter og aktiviteter

- Fonde
- NGO'er
- Virksomheder
- Uddannelsesinstitutioner
- Andre relevante aktører

Alliancer i forhold til konkrete projekter og aktiviteter

- Fonde
- NGO'er
- Virksomheder
- Uddannelsesinstitutioner
- Andre relevante aktører

Programgruppe på tværs af
Borger & Arbejdsmarked og
Børn & Kultur